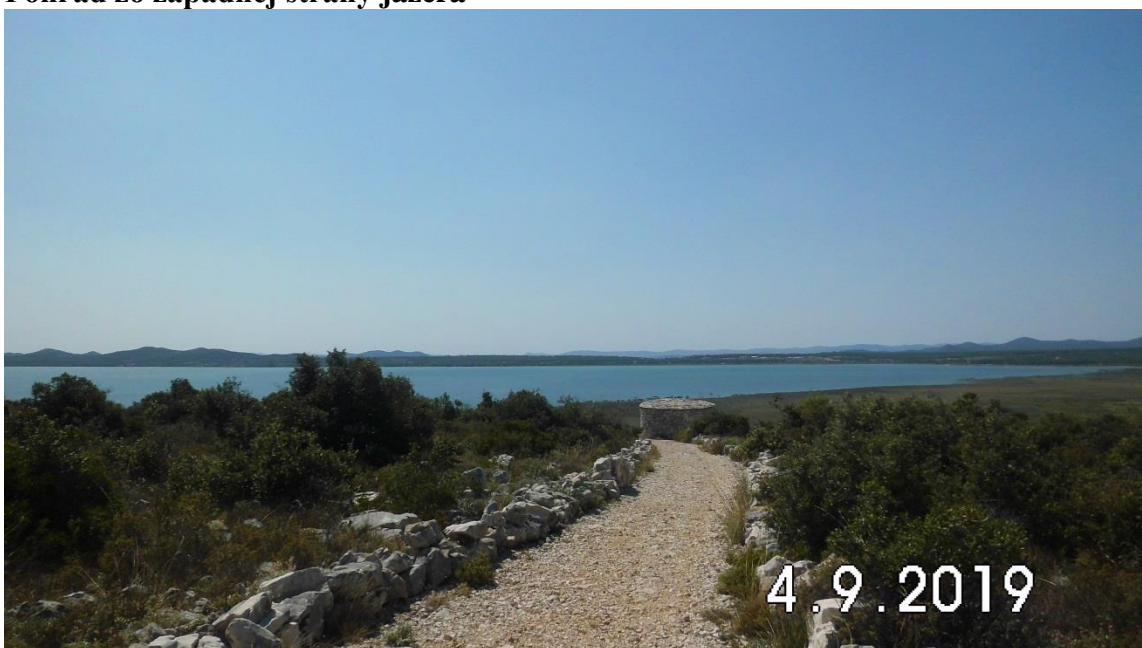

Vransko jazero

Pohľad zo západnej strany jazera

Pohľad z východnej strany jazera

Svojou rozlohou 30,2 km² je najväčším jazerom v Chorvátsku. Vzniklo zaplavením krasového poľa podzemnými vodami (kryptodepresia). Je spojené s morom umelým kanálom Prosika, časť jazerných vôd odteká aj prírodnými podzemnými cestami do Pirovackého zálivu (Pirovački zaljev). Vranské jazero bolo pôvodne sladkovodné, ale vzhľadom na prepojenie s morom je jeho voda mierne slaná. V tejto zmiešanej vode žijú ako sladkovodné ryby, tak i morské. Jazero je preslávené bohatstvom rýb (kapry, šťuky, úhory a iné). Na močaristých brehoch jazera hniezdi množstvo najrôznejších vodných vtákov. Z vnútrozemia je

východiskom k jazeru mestečko Vrana. Za ním severným smerom sa prestiera veľmi úrodný kraj, Vranské polje (Vransko polje), súčasť pahorkatiny Ravni Kotari.

Na veľmi staré tunajšie osídlenie už v antickej dobe poukazujú bohaté nálezy, napr. Nymfeum a hlavne akvadukt, ktorý zásoboval vodou antickú Iadera, dnešný Zadar. Vo Vrane, ktorá sa v stredoveku nazývala Laurana či Auran, sa narodili dvaja významní ranorenesanční umelci, ktorí pôsobili väčšinou v Taliansku, a to sochár a maliar Franjo Vranjanin (Francesco Laurana) a staviteľ Lucijan Vranjanin (Luciano de Laurana). Pod uvedenými talianskymi menami sú známi v dejinách výtvarného umenia. Hrad vo Vrane patril pôvodne chorváckym kráľom. Neskôr sa stal strediskom templárskeho rádu pre celé Chorvátsko. Templárov po zrušení ich rádu vystriedali johaniti. Benátčania tu boli pánmi od začiatku 15. stor. Keď Turci dobyli v prvej polovici 16. stor. dalmátske vnútrozemie, hrad opravili a spevnili. Benátčanom sa podarilo v r. 1647 tunajší kraj na krátku dobu dobyť a hrad vo Vrane vyhodili do povetria. V mestečku sa z tureckej doby zachovala pozoruhodná stavba, neobvyklá v celej Dalmácii, tzv. Maškovića han, niekdajší turecký zájazdový hostinec - karavanseraj, ktorý dal postaviť v polovici 17. stor. tunajší rodák, turecký vezír Jusuf Mašković.

Okolie Vranské polje bývalo barinaté, neúrodné. Keď kraj dobyli Turci, povolali arabských odborníkov, ktorí kraj odvodnili, a naopak tam, kde to bolo potrebné, vybudovali zavlažovacie zariadenia. Arabskí záhradníci a zeleninári premenili okolie Vranské polje na skutočnú záhradu Dalmácie. Aj dnes sa tu s veľkým úspechom pestuje južné ovocie, vínná réva, zelenina, obilie ... Na západnej strane jazera sa nachádza občerstvenie EKO Robinzon Turizam.

Maškovića han

